

Ki tiszteli őt?

Felépült a templom. Felépült a templom, de ez nem minden. Hol van az Istent kereső, helyes módon tisztelő, neki kedves áldozatot bemutató nép? Kik azok, akik életüket teszik oda az Úr oltárára, jeléül hálájuknak Isten helyreállító, megújító, a romok között újat kezdő tetteiért? Kik azok, akik egész lényüket odaszánják az Úrnak élő és szent áldozatul, azáltal, hogy átformálódnak gondolkodásukban, és mindent megelőzve Isten jó, kedves és tökéletes akaratát keresik? A templom felépült – de érdekeli-e még valakit Isten dicsősége a népek között, nevének tisztelete az őt nem ismerők között?

Ez Malakiás próféta kérdése a fogság utáni Izraelhez. Isten ígérete szerint szabadulást hozott a babiloni elnyomásból, az élet újraindult Júdeában, a templom felépült Jeruzsálemben. Évtizedek telnek el, de még mindig nehéz sok minden. Ellenséges népek fenyegetése, belső széthúzások, visszaélés a (vallási) hatalommal, rászorulók gazdasági kizsákmányolása... oda a lelkesedés. Vajon szeret-e még minket az Úr? Vajon érdemes-e teljes szívünköl, teljes erőnköl őt imádni és őt szolgálni? A nép Isten iránti elkötelezettsége meglankadt, ezért küldi Isten hozzájuk követét.

I. Isten és népe kapcsolata: súlyos krízis

Látszólag minden rendben. Folyik az istentisztelet a templomban, cipelik az áldozatokat az oltárra, a papok végzik a dolgukat. A vallásos élet rendben zajlik. A kapcsolat azonban már nem az, ami akkor volt, amikor Isten szabadítását átélték. A liturgia, a mozdulatok, az énekek, az imádságok változatlanok, Isten azonban mélyen sértett. A papok eljárulnak szolgálatukkal, de igazi ügyük nem az Isten ügye, hanem saját jólétük. A nép elmegy a templomba imádkozni, de gondolataikat, szívüket egészen más tölti be, mint Isten szeretete és szentsége. Otthon vannak Isten előtt, begyakorlott módon megy minden, de a szívük már nem Istené. Az Úr pedig nem maradhat néma, hanem szól:

„A fiú tiszteli atyját, a szolga az urát. Ha én Atya vagyok, miért nem tisztelnek? Ha én Úr vagyok, miért nem félnak engem?” Megvetitek az én nevemet!

Mivel vetnének meg a nevedet, Mennyei Atyánk? Hogy tehetnének ilyet, Urunk? Az istentisztelet zajlik, énekeink szépen szólnak, adományaink célba érnek, szolgálatainkat elvégezzük. Mi hiányzik, Urunk, mi fogyatékoságunk van még?

„Oltáromra tisztátalan kenyeret hoztok” – ezzel vetitek meg az én nevemet. *„Mivel tettük tisztátalanná?”* – hangzik a kérdés.

Vajon tényleg nem tudják, amikor kérdezik? Mi ez: kökemény cinizmus, vagy végzetes vakság?

„Térjete meg hozzám és én is hozzátok térek!” *„Miből térjünk meg?”* Mi, Urunk, meg kell hogy térjünk? De már rég megtértünk, befogadtuk az Úr Jézus Krisztust, mit kérhetsz még? Milyen fogyatkozásunk van?

„Becsaphatja-e az ember az Istent? Ti mégis be akartok csapni engem! – Mivel akarunk becsapni?” Ugyan már, Uram, tudjuk, hogy egymást becsaphatjuk, de téged nem. Hogy gondolod, hogy mi azt gondoljuk, hogy becsaphatunk téged? Miért kérdezel ilyeneket?

Vajon tényleg nem tudják, amikor kérdezik? Mi ez: kökemény cinizmus, vagy végzetes vakság? Játékot játszunk az Úristennel, vagy nem ismerjük már sem őt, sem magunkat? Hiszen ez a két lehetőség áll fenn. A harmadik nem: Isten, ha szól, nem téved, nem játszik, nem szórakozik. Mélyen megbántott, mert népe Atyának nevezi, de nem Atyaként tiszteli. Úrnak szólítja, de nem

engedelmeskedik neki. És még csak nem is akarja mindezt látni. Mit tegyen az Atya, aki szereti gyermekét, az Úr, akinek dicsőségét napkeletről napnyugatig ismerik a népek? Mit tegyen a nagy király, akit félnek az egész földkerekségen, csak éppen népe tagjai nem? Mi mást, mint hogy elküldi követét és leleplezi népét?

Tudjátok mit? Így szól: „*Bárcsak volna valaki köztetek, aki bezárná a templom ajtaját, és ne égne hiába oltáromon a tűz. Nem telik kedvem bennetek ... nem kívánok tőletek áldozatot.*”

Vajon – mert ha hiszünk az ő szuverén voltában, így kell feltennünk a kérdést – miért tartja előttünk zárva a templomajtót az Úr?

(*Személyes illusztráció*)

Imádkozzunk, hogy felnyíljon szemünk. Hogy meglássuk őt, mint Mennyei Atyánkat, mindenható Urunkat, valamint hogy felismerjük milyen bűn, fogyatékoság van bennünk. Hadd készítsen minket arra, hogy a templomajtókat megnyitja, és mi beköltözünk új otthonunkba.

II. Isten megbántottságának oka: súlyos hűtlenség

Miben látja Isten a látszólag semmiről sem tudó nép bűnét? Mi az, ami miatt ilyen keményen szól, ami által megvetik nevét, lebecsülik az Úr asztalát, meggyalázzák Istent? A sánta, a béna, a vak áldozati állat, a hitvány termés, amit az Úrnak ajánlanak fel. Ismerték jól a törvényt, amely azt mondja, hogy áldozati állatnak csak a hibátlan, ép állatot lehet bemutatni az Úrnak. De az értékes állat az értékes állat. A vagyon (a jószág vagyon!) az vagyon, és még a hívő embernek is jól kell gazdálkodni. Talán azt gondolták, úgysem látja Isten, milyen az az állat... Nem azért, mert nem hitték, hogy Isten mindent lát, hanem azért mert megfakult, elhomályosodott bennük Isten szent és élő valósága. Tradícióvá, rítussá lett csupán, amit elvégeznek, de eszük ágába nem jut, hogy Isten egyszer csak megszólal: Mit műveltek ti itt velem? Mi ez a vallási cirkusz? Talán még meg is magyarázták maguknak teológiai érvekkel, miért nem az ép állatot viszik az Úrnak. Lehet, hogy voltak közöttük olyanok, aki emlegették az 50. zsoltár szavait:

„...enyém az erdő minden vadja, és ezernyi hegynek minden állata, ...

Ha éhezném, nem szólnék neked, mert enyém a világ és ami betölti. ...

Eszem-e a bikák húsát, iszom-e bakok vérét?” (10, 12-13)

Már pedig ha Isten mindezt mondja, bizonyára nem olyan kicsinyes, hogy beleköt abba, ez az állat egyik szemére vak. Különben meg olyan szép kövér... A másik szeme meg különösen jó... Az ember alkudozik Istennel, próbál minél jobban kijönni a dologból. Egészen addig, amíg szíve nem Istenért ég.

Bezzeg amikor saját ügyében ját el: „*De vidd csak azt a helytartódnak: kegyes lesz-e hozzád és szívesen fogad-e?*” – mondja Isten. És a leleplezés fájdalmas. Istennek készek vagyunk odaadni a silányat, a maradékot, a fölöslegből amit rászántunk, de nem így járunk el, amikor a főnököt ajándékozzuk meg, amikor személyes közbenjárásért fejezzük ki hálánk, amikor valakit a magunk oldalára kívánunk fordítani, valamit el akarunk érni. Az őrzött parkoló, a kozmetikus, a nyelvtanfolyam, a fitness, a pc upgrade, stb. tervezhető és tervezett, elsődlegességet élvez, de hol fér ebbe bele az Isten ügye?

Isten azonban egy másik visszásságot is megnevez: „*Azt mondjátok: Micsoda fáradtság! – és még lihegtek is közben... Pedig lopott állatot hoztok, vagy sántát és bénát.*” – Ha már vak, legalább kövér, és hogy mennyire, azt a hangos sóhajtozás és lihegés is mutatja. Sokszor ha valamit mégis adunk Istennek időnkéből, energiánkból, pénzünkéből, nagyon meghatódunk saját magunk áldozatától.

Mindebben egyetlen dolgot leplez le a próféta nem irónia mentesen: az Isten ügye jelen van még az életünkben, de csak a második helyen. Ez ugyanakkor oly mértékben sérti Isten dicsőségét, fenségét és hatalmát, hogy nem maradhat így. Az elvilágiasodás láthatatlanul kúszik be az

életünkbe. Az Úr ügye csendben, láthatatlanul a második lesz. Isten belefér a polgári életbe. A világ rendjébe belesimul valakinek a megkenése, de élesen szembenáll vele a hatóságnak való bizonyágtétel. Az egyik célhoz vezet, mondják, és gyakran hisszük is, a másik örültség. Ez így van, de a kérdés nem az, hogy mi az elfogadott és mi az „örültség”, hanem az, hogy kik vagyunk mi, akik Istent Atyának és Úrnak nevezzük? Benne bízó gyermekei, Krisztus hűséges követői, az Úr szolgálói, vagy Isten nevét megvető, őt becsmérő hűtlen fiak? „*Térjete meg hozzám, és én is hozzátok térek! – mondja a seregek Ura.*” És már ne kérdezzük tőle hamis ártatlansággal: Miből térjünk meg?

III. Isten felhívása: súlyos próba

Isten így szólítja meg félszívű, „igen-is-meg-nem-is” népét, miután leleplezte őket: „*Hozzátok be a raktárba az egész tizedet, hadd legyen eleség a házamban, és így tegyetek próbára engem.*”

Isten népe minden javából tizedet kellett hogy fizessen az Úrnak. Ezzel a gyakorlattal Isten gondviselésének gazdagságát és bőségét vallották meg és ünnepelték, ebből támogatták a papok szolgálatát, valamint ebből juttattak a rászorulóknak, a szegényeknek. Isten a megtérés jeleként arra hívja most népét, hogy adja meg neki azt, amit ő elrendelt. Mindez azonban ne tévessen meg bennünket. Istennek ez az ügye népével nem pénzügy, hanem szívügy. A kérdés, hogy bíznak-e benne, az Atyában, félik-e őt, az Urat. De visszafelé is igaz ez: nem beszélhetünk szívügyről úgy, hogy az ne érintené a pénzügyeinket. Nem játszhatjuk az Úrral, hogy szeretlek, és jó lesz neked ez a vak állat is.

Isten erre hív ma: tegyed próbára őt! Ha megtértünk hozzá abból, hogy az ő ügye a második, a maradék, a felesleg, engedjünk szavának abban, hogy odaszánjuk neki annak tizedét, amit tőle kapunk. Hitbeli döntésről van szó: nem azért kötelezzük el magunkat a tized fizetésére, mert éppen ennyivel van többünk, mint ami szükséges (ilyen sohasem lesz!), hanem azért, mert önként vállaljuk azt, amit népétől az Ószövetségben is kért. Hálából, megemlékezve arról, hogy mindenünk tőle van; örömmel, mert szívesen fektetünk be abba, hogy dicsőségét megismerjék a népek (ehhez a gyülekezetet fenn kell tartani); szeretetből, mert bőségünkől adni akarunk azoknak, akiknek sokkal kevesebbük van. Jézus Krisztus a sorrendet így fogalmazta meg: „*De keressétek először az ő [Isten] országát és igazságát, és ezek is mind ráadásul megadatnak nektek.*” (Mt.6.33)

Isten – meglepő módon – arra hív, hogy ha kételyeink vannak, próbáljuk meg őt. Mert ő cselekszik: „*Meglátjátok, hogy megnyitom az ég csatornáit és bőséges áldást árasztok rátok. ... Boldognak mond benneteket minden nép, mert gyönyörű lesz országotok. – mondja a Seregek Ura.*”

Ha odaszánjuk magunkat Istennek élő és szent áldozatul, ha ennek jeleként és részeként felajánljuk neki azt, amit ő nálunk helyezett el, ha nem e világhoz igazodunk, hanem átváltozunk és megismerjük, hogy mi az ő akarata – azaz ha megújulunk az Úr Jézus Krisztusban köttetett kapcsolatban, megnyílnak az ajtók. Úgy a templom, mint az emberi szívek ajtajai, és a népek között egyre többen fogják látni Istenünk dicsőségét. Mi pedig bátran mondhatjuk: Mennyei Atyánk! Mindenható Urunk! Szeretünk és követünk téged! Ámen!

(50.1-2, 229, Legyen a mi hangunk..., Jöjj a szentek szentjébe, Igazságban, Lélekben..., 236)